

2010-02-05 11:00 CET

Yttrande över betänkandet av: Utredningen om svenskt rättsväsende i internationella uppdrag (SOU 2009:76)

Rädda Barnen vill framhålla att samarbetet mellan myndigheter och organisationer i det civila samhället inom ramen för insatser på rättsområdet är ett mycket komplext område. Detta beror både på olikheter i mandat och uppdrag samt ovana till samarbete. Rädda Barnen anser att det är viktigt att utveckla ett närmare samarbete och dialog mellan myndigheter och organisationer vid planering och genomförande av internationella insatser. Rädda Barnen lämnar endast synpunkter på de förslag som berör organisatoriska frågor kapitel 3, 4.2, 6.1 och 7 och straffrättslig jurisdiktion kapitel 9.

3.4.2 Akademiska Institutioner och icke-statliga organisationer

Svenska Rädda Barnen arbetar för barns rättigheter i konfliktsituationer. Vi driver ett aktivt arbete med att samla in information om våld och övergrepp mot barn i nära samarbete med FN. Rädda Barnen bedriver även påverkansarbete i en rad länder med avsikt att stötta regeringar att ta ett större ansvar för barns rättigheter i konfliktsituationer. Inom ramen för detta arbete engagerar sig Rädda Barnen i utbildning av kriminalvårdspersonal, domare, åklagare och poliser för att stärka konfliktländerns förmåga att lagföra personer som begår brott mot barn och stötta barn som varit inblandade i kriminell verksamhet. Rädda Barnen utbildar även sedan 15 år tillbaka fredsbevarande personal, inklusive poliser och kriminalvårdspersonal, i barns rättigheter i Sverige och internationellt. Rädda Barnen arbetar även med familjeåterförening, säkra platser för barn, demobilisering, rehabilitering och reintegrering av f d barnsoldater och psykosocialt stöd till barn i konfliktsituationer.

4.2.

Rädda Barnen anser att det är viktigt att utlandsstyrkan inte bara har genderkompetens utan även barnrättskompetens.

6.1.

Rädda Barnen menar att även personal för FN och OSSE ska ha god barnrättskompetens med särskilt fokus på relevant internationell rätt och säkerhetsrådsresolutionerna 1612 och 1882.

7.3.3

Rädda Barnen ställer sig bakom den självklara utgångspunkten att bistånds- och fredsfrämjande verksamhet har till syfte att direkt komma mottagarlandet till godo och att Sveriges nationella intressen i verksamheten ska vara underordnat detta.

Rädda Barnen håller med om att Sverige har goda förutsättningar att driva jämställdhetsfrågor, men anser vidare att vårt land även har – och också internationellt anses ha – mycket goda förutsättningar att driva barnrättsfrågor och frågor som rör barns rätt till trygghet och skydd.

7.3.4

Rädda Barnen menar att det är mycket positivt och välbehövligt att polis och kriminalvård deltar i civila krishanteringsinsatser och i utvecklingssamarbete. Vi är också positiva till civilmilitär samverkan under former som är förenliga med principerna för det humanitära arbetet. Vi är dock tveksamma till vad vi i betänkandet tolkar som en möjlighet att det svenska utvecklingsbiståndet i högre grad kan komma att styras av behov som uppkommer inom Försvarmaktens insatser.

7.3.23 Utbildning

Rädda Barnen vill särskilt understryka betydelsen av att utsänd personal får ökad kunskap om konventionen om barnets rättigheter och vilken rättslig status den har i tjänstgöringslandet. I detta sammanhang kan till exempel de sammanfattande observationer som FN:s kommitté för barnets rättigheter lämnar till konventionsstaterna tjäna som underlag. Vi anser också att det är viktigt att de utsända får utbildning om de regionala system för mänskliga rättigheter som finns i de länder som de ska tjänstgöra (som till exempel den amerikanska konventionen om mänskliga rättigheter, afrikanska stadgan om människors och folkens rättigheter och den afrikanska stadgan om barnets rättigheter och välbefinnande). I förberedelserna inför utresa bör också ingå att få kunskap om situationen för barn och ungdomar och synen på barn och ungdomar.

9.5.1

Rädda Barnen välkomnar förslaget att åtgärda de brister som finns i Sveriges internationella åtaganden att upprätthålla full straffrättslig jurisdiktion över

civil personal utsänd på internationella uppdrag och utvidga undantaget från kravet på dubbel straffbarhet för lagföring i Sverige enligt svensk lag. Detta särskilt i ljuset av de problem med immunitet och straffrihet som annars kan uppstå.

9.5.3

Rädda Barnen menar att det är av särskild betydelse att undantaget från kravet på dubbel straffbarhet inte begränsas till brott som begås i tjänsten, utan också omfattar brott begångna vid tjänstgöringen utom Sverige. En sådan bestämmelse skulle öka skyddet för barn under 18 år som utsätts för brott av utsänd personal utanför deras direkta tjänsteutövning.

9.5.4

Rädda Barnen stödjer kravet på att åtalsförordnande ska slopas i enlighet med vad som gäller för personer som tillhör Försvarsmakten och Polisens utlandsstyrka. I många länder är till exempel fysisk och psykisk bestraffning av barn fortfarande tillåten, medan det i Sverige är ett brott. Dylika brott utförda av svensk utsänd personal skulle då kunna ske utan straffrättsliga påföljder utifrån att brottets svårighetsgrad inte bedöms vara tillräckligt hög. Inga undantag bör göras, varken i fråga om brottets svårighetsgrad eller huruvida brottet begåtts i eller utanför tjänsten.

Stockholm den 4 februari 2010

Rädda Barnen

Charlotta Sterky, ställföreträdande generalsekreterare

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33